

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิเคราะห์วาทกรรมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและวาทกรรมรัฐบาลพลังประชาชนผู้วิจัยเลือกใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นได้ และนำมาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงกลยุทธ์ทางวาทกรรมของทั้งฝ่ายพันธมิตรฯ และฝ่ายรัฐบาล และความหมายของวาทกรรมต่าง ๆ ผ่านทางกลยุทธ์

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์วาทกรรมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและวาทกรรมรัฐบาลพลังประชาชนนี้ แบ่งได้ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. แหล่งข้อมูลประเภทสำเนาเทปรายการ

แหล่งข้อมูลประเภทสำเนาเทปรายการ

แหล่งข้อมูลประเภทสำเนาเทปรายการนี้ มีเทปรายการ 2 รายการที่ผู้วิจัยจะนำมาศึกษา ได้แก่

1. รายการของฝ่ายพันธมิตรที่ออกอากาศทาง ASTV ทั้งนี้ผู้วิจัยจะเลือกเฉพาะตอนที่แกนนำพันธมิตรทั้ง 5 คน เป็นผู้ปราศรัย

2. รายการความจริงวันนี้ ออกอากาศทุกวัน เว้นวันเสาร์ เวลา 22.00-23.00 น. ทั้งนี้ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากรายการความจริงวันนี้ ที่ออกอากาศตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2551 – 3 ธันวาคม 2551

ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลประเภทรายการโทรทัศน์เป็นรายการทั้ง 2 รายการนี้ เนื่องจากเป็นรายการที่มีเนื้อหาที่ส่งตรงจากทั้งฝ่ายพันธมิตรฯ และฝ่ายรัฐบาล ซึ่งจะทำให้ทราบได้ว่ามีวาทกรรมใดบ้างที่ถูกถ่ายทอดออกมาจากทั้งสองฝ่าย

2. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

แหล่งข้อมูลประเภทบุคคลนี้ ผู้วิจัยจะใช้เพื่อศึกษาอุดมการณ์การเมืองของทั้งสองฝ่าย โดยบุคคลที่ผู้วิจัยจะทำการศึกษาได้แก่ แกนนำกลุ่มพันธมิตรฯ และผู้ประสานงาน และแกนนำกลุ่ม นปช.⁴ ซึ่งเป็นผู้ดำเนินรายการความจริงวันนี้ทั้ง 3 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ 2 ชิ้น ได้แก่ 1) การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Textual analysis) 2) การสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Textual Analysis)

ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Textual analysis) เพื่อวิเคราะห์ความหมายแฝงที่ฝังตัวอยู่ในวาทกรรมของทั้งสองฝ่าย รวมถึงเพื่อวิเคราะห์กลวิธีในการนำเสนอวาทกรรมของทั้งสองฝ่าย อันจะนำไปสู่การทำความเข้าใจถึงอุดมการณ์ทางการเมืองและความเป็นจริงทางสังคมที่ทั้งสองฝ่ายพันธมิตรฯ และฝ่ายรัฐบาลต้องการสร้างโดยมีวาทกรรมเป็นเครื่องมือ

การสัมภาษณ์ (Interview)

สำหรับวิธีสัมภาษณ์นี้ผู้วิจัยจะใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอุดมการณ์ทางการเมืองของทั้งสองฝ่าย โดยผู้วิจัยจะสัมภาษณ์แกนนำฝ่ายพันธมิตรฯ รวมถึงสัมภาษณ์นายวีระ มุสิกพงศ์ นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ และนายจตุพร พรหมพันธุ์ เพื่อให้ทราบถึงความมุ่งหมาย และเจตนารมณ์ที่แท้จริงทางการเมือง อันจะนำไปสู่การทำความเข้าใจถึงอุดมการณ์ทางการเมืองของทั้งสองฝ่ายได้ในที่สุด

⁴ แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ

ระยะเวลาในการศึกษา

ในการวิเคราะห์วาทกรรมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและวาทกรรมรัฐบาลพลังประชาชนนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2551 ซึ่งเป็นวันที่กลุ่มพันธมิตรฯ รวมตัวกันเป็นวันแรก จนถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2551 อันเป็นวันที่กลุ่มพันธมิตรฯ ประกาศยกเลิกการชุมนุมทุกพื้นที่ และประกาศชัยชนะตามแถลงการณ์ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยฉบับที่ 27 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิเคราะห์วาทกรรมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและวาทกรรมรัฐบาลพลังประชาชน (พฤษภาคม-ธันวาคม 2551)นี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือวิจัยตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ในขั้นตอนแรกผู้วิจัยจะวิเคราะห์ด้วบทเพื่อทราบกลยุทธ์ทางวาทกรรมที่ทั้งฝ่ายพันธมิตรฯและฝ่ายรัฐบาลใช้ในการเผยแพร่วาทกรรม
2. ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความหมายที่ฝังตัวอยู่ในด้วบทของทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจในอุดมการณ์ทางการเมืองที่ถูกส่งผ่านมาทางด้วบท
3. ผู้วิจัยจะวิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจถึงความเป็นจริงที่ทั้งสองฝ่ายต้องการสร้างขึ้นจาก วาทกรรมของตนเองโดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ด้วบท และการสัมภาษณ์

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ในการวิเคราะห์วาทกรรมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยและวาทกรรมรัฐบาลพลังประชาชนนี้ มี 2 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหารายการ ได้แก่ เนื้อหารายการของฝ่ายพันธมิตรฯ ที่ออกอากาศทาง ASTV โดยจะเก็บจากแผ่นซีดีที่ฝ่ายพันธมิตรฯ จำหน่าย และเนื้อหารายการความจริงวันนี้ โดยผู้วิจัยจะเก็บจาก <http://www.thaipeoplevoice.org/community/index.php?topic=684.0>

2. บุคคล ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ความเชื่อ และเจตนารมณ์ทางการเมืองของทั้งสองฝ่าย โดยผู้ให้ข้อมูลหลักของฝ่ายพันธมิตรฯ ได้แก่

1. นายสนธิ ลิ้มทองกุล
2. นายสมศักดิ์ โกศัยสุข
3. พลตรีจำลอง ศรีเมือง
4. นายพิภพ ธงไชย
5. นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์

ส่วนผู้ให้ข้อมูลหลักของฝ่ายรัฐบาล ได้แก่

1. นายวีระ มุสิกพงษ์
2. นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ
3. นายจตุพร พรหมพันธุ์

วิธีการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลโดยใช้วิธีพรรณนา โดยผู้วิจัยจะแจกแจงให้เห็นถึงประเด็นสำคัญที่ทั้งฝ่ายพันธมิตรฯ และฝ่ายรัฐบาลเสนอ เพื่อตอบโต้กัน จากนั้นผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นถึงความหมายนัยแฝงที่นำเสนอมาในดวับท และชี้ให้เห็นถึงกลยุทธ์ในการนำเสนอวาทกรรมของทั้งสองฝ่าย จากข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอให้เห็นถึงความเป็นจริงที่ทั้งสองฝ่ายต้องการสร้างโดยใช้วาทกรรมเป็นเครื่องมือ